

Nr 42.

Ankom till Riksdagens kansli den 29 april 1910 kl. 6 e. m.

Utlåtande i anledning af väckta motioner om ändrad lydelse af dels 6 § 2 mom. i förordningen angående försäljning af tillagade alkoholfria drycker samt svagdricka, dels ock 23 § 2 mom. i förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 juni 1905.

Till behandling af lagutskottet hafva hänvisats två inom Andra kammaren af herrar *Robert Johansson, Ernst Beckman, K. H. Gez. von Schéele, J. Byström, Oskar Berg, Johan Ericsson, Frithiof Söderbergh* och *Bernhard Eriksson* väckta motioner nr 138 och 139, af följande lydelse:

»I § 6 mom. 2 af kungl. förordningen angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka den 9 juni 1905 stadgas förbud mot att låta brännvin, vin eller öl förtäras å ställe, där utskänkning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka enligt förut gjord anmälan bedrifves. I § 10 mom. 4 af samma förordning stadgas böter till belopp af lägst 5 och högst 30 kronor för öfverträdelse af detta förbud.

Däremot finnes i förordningen intet stadgande om straff för den, som å sådant ställe, hvarom här är fråga, förtär brännvin, vin eller öl, äfven om sådan förtäring sker mot dens vilja, som innehar utskänkningsstället i fråga, och i trots af gifven tillsägelse mot förtäringen.

Då utskänkningsställen af detta slag ofta innehafvas af kvinnor och skötas uteslutande med kvinnlig betjäning, kan det därför inträffa och

har också inträffat, att manliga besökande å dylika lokaler förtärt medförd spirituosa eller öl utan att bry sig om de förbud, som mot sådant förfarande meddelats af personalen på platsen, och hafva sådana besökande icke för dylika öfverträdelser kunnat lagföras eller straffas.

Ett liknande förhållande äger rum jämväl i fråga om förtäring af vin och öl å utskänkningsställe för sådana drycker å tider, då utskänkning icke därstädes får ske. För innehafvare af dylikt utskänkningsställe är det visserligen genom § 23 mom. 2 i kungl. förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 juni 1905 förbjudet att tillåta förtäring af vin och öl å utskänkningsstället under tid, då utskänkningen ej är medgifven, och i § 40 af samma förordning stadgas böter å lägst 5, högst 50 kronor för öfverträdelse af detta förbud. Men äfven här saknas straffbestämmelser för den, som i trots af gifven tillsägelse å tid och ställe, hvarom här är fråga, förtär vin eller öl.

I sistnämnda förordning saknas därjämte alldeles förbud mot förtäring af brännvin å utskänkningsställe för vin och öl. Innehafvare af dylikt utskänkningsställe kan således tillåta besökande att därstädes förtära medfördt eller på annat sätt öfverkommet brännvin icke blott å tider, då utskänkning af vin och öl pågår, utan jämväl, då sådan utskänkning icke äger rum och då förtäring af vin och öl å lokalen alltså icke får medgifvas.

Sistnämnda förhållande torde väl få betraktas som en hart när orimlig och vid förordningens affattande icke förutsedd konsekvens ur bestämmelserna i hithörande lagstiftning. Antagligen har det väl icke heller varit meningen, att förtäring af brännvin skulle vara tillåten å utskänkningsställe för vin och öl, medan utskänkning pågår, ehuru uttryckligt förbud häremot ej ansetts vara af nöden. Erfarenheten har emellertid visat, att gällande bestämmelser äfven i detta afseende behöfva en komplettering. All förtäring af brännvin å utskänkningsställe för vin och öl bör förbjudas, likaväl som förtärandet af brännvin, vin och öl är förbjudet å utskänkningsställe för icke alkoholhaltiga drycker samt svagdricka, och ansvarsbestämmelserna böra i båda fallen gälla icke blott den, som tillåter en dylik förtäring, utan också den, som gör sig skyldig till det olagliga förtärandet.

För vinnandet af här antydda syften erfordras ändring dels af § 6 mom. 2 i kungl. förordningen angående försäljning af tillagade alkohol fria drycker samt svagdricka den 9 juni 1905, dels af § 23 mom. 2 kungl. förordningen angående försäljning af vin och öl samma dag.

Till förstnämnda lagrum behöfver endast fogas ett tillägg om att det i momentet innefattade förbudet gäller äfven själfva förtärandet af brännvin, vin eller öl, å utskänkningsställe för icke alkoholhaltiga drycker samt svagdricka. Ett liknande tillägg är också af nöden i fråga om § 23 mom. 2 i förordningen angående försäljning af vin och öl, men där bör tillika särskildt angifvas, att förbudet i hvarje fall gäller äfven brännvin. Yrkandet om ändring i sistnämnda förordning torde lämpligast böra framställas i särskild motion, och vilja vi därför i detta sammanhang endast vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att § 6 mom. 2 i kungl. förordningen angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka den 9 juni 1905 måtte erhålla följande ändrade lydelse: »Att låta brännvin, vin eller öl förtäras å ställe, där utskänkning på grund af anmälan eller tillstånd enligt 3 § idkas, vare förbudet liksom ock att där förtära sådana drycker.»

»Under hänvisning till motiveringen i en denna dag af oss väckt motion om ändring i § 6 mom. 2 af kungl. förordningen angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka den 9 juni 1905 få vi vördsamt hemställa,

*Motionen
nr 139.*

att Riksdagen för sin del ville besluta, att § 23 mom. 2 i kungl. förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 juni 1905 skall erhålla följande ändrade lydelse: Det vare ock förbudet att, då utskänkning ej är medgifven, låta vin eller öl å utskänkningsstället förtäras eller där förtära sådana drycker. Brännvin må å sådant utskänkningsställe under inga förhållanden af besökande förtäras.»

Såsom motionärerna erinrat, är det i ifrågavarande förordningar vid straffpåföljd förbudet dels att å utskänkningsställe för vin eller öl låta dylika drycker förtäras å tid, då utskänkning ej är medgifven, dels ock att å ställe, där tillagade alkoholfria drycker och svagdricka utskänkas, låta brännvin, vin eller öl förtäras.

*Utskottets
yttrande.*

Motionärerna framhålla nu, att gällande lagstiftning icke vore tillräcklig för att förekomma, att i strid mot nämnda bestämmelser förtäring af berörda drycker ägde rum å utskänkningsställen och påyrka för förekommande häraf, att i lagstiftningen måtte införas uttryckligt förbud för besökande att där förtära sådana drycker.

Med afseende härå vill utskottet såsom brister af formell art, hvilka vidlåda motionärernas förslag, till en början framhålla, att, för att det med dem afsedda syfte skall ernås, tydligen äfven sådana ändringar i ifrågavarande förordningar måste ske, att öfverträdelse af de förbud, de påyrka, träffas af straff. Vidare borde väl liknande förändring, som ifrågasättes i förordningen angående försäljning af vin och öl, vidtagas äfven i gällande brännvinsförsäljningsförordning, hvars 32 § 2 mom. endast förbjuder att å tid, då utskänkning ej får å utskänkingsställe äga rum, låta brännvin där förtäras.

Bortsedt emellertid från sagda formella brister i motionärernas förslag, synes det utskottet icke lämpligt, att, såsom nu för vissa fall påyrkas, afvika från den i ifrågavarande lagstiftning konsekvent gällande grund-satsen, att det skall åligga innehafvare af rättigheter, som där afses, och ej de, till hvilka utskänkning eller försäljning sker, att tillse, att de för rättigheternas utöfning uppställda villkor iakttagas, och att vid försummelse härutinnan stå ansvaret. Skulle en fördelning af ansvaret på sätt, som nu ifrågasättes, ske, kunde däraf lätt blifva följd, antingen att detta obehörigt helt öfverflyttades till besökaren och köparen, eller ock att, i brist af bevisning, något ansvar ej alls kunde utkrävas.

På grund af hvad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

1:o) att förevarande motion nr 138 icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda, samt

2:o) att ifrågavarande motion nr 139 icke heller måtte föranleda någon Riksdagens åtgärd.

Stockholm den 26 april 1910.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.

Reservation

af herrar *Lindhagen*, *Jansson* i Edsbäcken, *Pettersson* från Södertälje och *Olsson* i See mot vissa delar af utskottets motivering.

Herrar *Ridderbjelke* och *Ersson* hafva anhållit få antecknadt, att de icke deltagit i behandlingen af detta ärende inom utskottet.
